

ମାଟିର ମଣିଷ

● ରାଧାମୋହନ ଗଡ଼ନାୟକ

କବି ପରିଚୟ:

କବି ରାଧାମୋହନ ଗଡ଼ନାୟକ (୧୯୧-୨୦୦)ଙ୍କ ଜନ୍ମ ଅନୁଗୁଳ ଜିଲ୍ଲାର କଲଣ୍ଡାପାଳ ଗ୍ରାମରେ । ଉତ୍କଳୀୟ ସଂସ୍କୃତି, ଐତିହ୍ୟ ଓ ସର୍ବୋପରି ମଣିଷ ପ୍ରତି ରହିଥିବା ନିଃସର୍ଭ ଭଲ ପାଇବାପଣ ସମସାମୟିକ କବିମାନଙ୍କ ଠାରୁ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ କରି ଚିହ୍ନାଇ ଦେଇଥାଏ । ତାଙ୍କ ପ୍ରାରୟିକ କାବ୍ୟ ତେତନାରେ ରୋମାଞ୍ଜିକ ଭାବୁକତା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ମାନବିକତାବୋଧ ଓ ଐତିହ୍ୟ ସଂପ୍ରୀତି ହୋଇଛି ତାଙ୍କ କବିତାର ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ । ପଣ୍ଡିତ ଗୋଦାବରୀଶ ମିଶ୍ରଙ୍କ ପରେ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଅନ୍ୟତମ ସଫଳ ଗାଥା କବି । 'କାବ୍ୟ ନାୟିକା', 'ଉତ୍କଳିକା', 'କୈଶୋରିକା', 'ଶାମୁକାର ସ୍ୱପ୍ନ', 'ପଶୁପକ୍ଷୀର କାବ୍ୟ', 'ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅନ୍ଧକାର', 'ଦୀପଶିଖା' ଆଦି ତାଙ୍କର କେତୋଟି ଅନବଦ୍ୟ କୃତି । 'ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅନ୍ଧକାର' କବିତା ସଂକଳନ ପାଇଁ ସେ କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡ଼େମୀ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ଜଣେ ସଫଳ ଅନୁବାଦକ ଉପେ ତାଙ୍କର ସୁଖ୍ୟାତି ରହିଛି ।

'ମାଟିର ମଣିଷ' କବିତାଟି ତାଙ୍କ 'କାବ୍ୟ ନାୟିକା' କବିତା ସଂକଳନରୁ ଆନୀତ । ଶିହ୍ମ ସଭ୍ୟତାଭିମୁଖୀ ମଣିଷକୁ ପୁଣି ମାଟିମନୟ କରାଇବା ନିମିଭ କବିତାଟିରେ ରହିଛି ଆଶାନ୍ୱିତ ଆହ୍ୱାନ ।

ଯିବ୍ଧ ତତେ କି ମନ୍ତ୍ର ଦେଉଛି ମାଟିର ମଣିଷ ଆରେ, ମୁଗ୍ଧ ତୋହର ଚିଉ ଗହନେ ଚିନ୍ତି ପାରୁନୁ ବାରେ ? ମଥା ତୋଳି ସେଇ ଯନ୍ତ୍ର ଯେ ସଦା ରୁଦ୍ର ଦାନବ ପରି ଛିଡ଼ା ହୋଇଅଛି ଚାରିପାଶେ ତାର ଲୁହାର ଫଉକ ଧରି । ଗର୍ଜି ଉଠୁଛି ଥରେ ଥରେ ପୁଣି ଭୀମ ଭୈରବ ରବେ ନିଃଶ୍ୱାସ-ଧୂମ-ଉଛ୍କାସ ତା'ର ଛାଡ଼ଇ ମୌନ ନଭେ । ଦେଖି ପାରୁନୁ କି ତୁରେ, ଚିହ୍ନିପାରୁନୁ ବହ୍ନିଶିଖା ଯେ ଜଳୁଛି ତାହାର ମୂଳେ ?

ମଳିନା ଏ ମାଟି ତୋହରି ମା'ଟି ଜୀବନଧାତ୍ରୀ ତୋର ଉତ୍ତାନେ ପଡ଼ିରହିଛି ଦିବସ ରଜନୀ ସଂଜ ଭୋର । ବିପୁଳ ଏହାରି ଞ୍ଚନ୍ୟଦାନେରେ ବିପୁଳ ଏହାରି ସ୍ନେହେ ପୁଷ୍ଟ ହୋଇଚି ଅଙ୍ଗ ତୋହର ବର୍ଣ୍ଣ ଫୁଟିଚି ଦେହେ । ଏ ତୋହ ମାଆର ବକ୍ଷ-ଉଛୁଳା ଗଭୀର ସେନେହ ଭୁଲି କେଉଁ ପରି ଆଜି ଭରସା କରିଛୁ ଯନ୍ତଚିତାର ଚୁଲି ?

ଅନା ଅନା ଫେରି ଥରେ.

ଅନା ଅନା ତୋର ଦୃଷ୍ଟି ଫେରାଇ ମଳିନ ଏ ମାଟି ପରେ । କାନ୍ଦୁଚି ତୋର ମାଟିର ଲକ୍ଷ୍ମୀ, କାନ୍ଦୁଚି ତୋର ଘର ରୁକ୍ଷ ଉରସେ ପଡ଼ି ରହିଅଛି ଖେତର ଜାତକ ତୋର । ସରଳ ତୋହର କାଲିର ଜୀବନ ଭାବୁଅଛୁ କିରେ ସତେ ଦୟାକରି ଟିକେ ଆଣୁଅଛୁ କିରେ ତୋହର ସ୍ବରୁଡି ପଥେ । ଜଳ-ବର୍ଷିତ ହଳ-କର୍ଷିତ ଜମିର ସୁରଭିବାସ ଘଡ଼ିକ ପାଇଁକି ଅନ୍ତରେ ତୋର ଭର୍ତନାହିଁ ଉଲ୍ଲାସ ?

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ-ଧାନର ବିଭା,

ଦଣ୍ଡକ ଲାଗି ଚକ୍ଷେ ତୋହର ଦିଶି ଯାଉନାହିଁ କିବା ? ଦିଗନ୍ତ-ଭରା ପକ୍ଧାନର ମନମତାଣିଆ ଗନ୍ଧ ହୃଦୟେ ତୋହର, ପରାଣେ ତୋହର ଜଗାଉ ନାହିଁକି ସ୍ମନ୍ଦ ? ଆଖୁ କିଆରୀର ଛାଇତଳେ ବସି କୈଶୋର ଖେଳ ହସ, ପଉଷ ମାସର ଅମିୟ ସମାନ ମଧୁର ଦୋରୁଅ ରସ । ଗାଆଁ ବାଡ଼ିତଳେ, କପା ତଇଲାରେ କପା ଫୁଟିବାର ଶୋଭା ତାରା ଫୁଟିବାର ମଉଛବ ପରି ହେଉ ନାହିଁ ମନଲୋଭା ?

ସୋରିଷ କ୍ଷେତର ବର୍ତ୍ତ, ଦଣ୍ଡକ ପାଇଁ ଅନ୍ତର ତୋର କରୁନାହିଁ ମୋହାଚ୍ଛନ୍ନ ? ମନେପଡୁନାହିଁ ତମରି ଗାଆଁର ଛଇଳ ଚପଳ ନଈ ପଲ୍ଲୀ ବଧୂର ସ୍ନିଗ୍ଧ ମଧୁର ପାଣି ବୋହିବାର ଛଇ । ମନେ ପଡ଼ୁନାହିଁ ତାଳବନ ତଳେ ଗୋଷ ବିହାରୀ ଧେନୁ ମନେ ପଡ଼ୁନାହିଁ ଗୋପାଳ ପୁଅର ଧୀର ମୂର୍ଚ୍ଛିତ ବେଣୁ । ଲଙ୍ଗଳ ଆଜି ଡାକୁଅଛି ତତେ ତୋର ସନ୍ତକ ସମ ମଙ୍ଗଳ ଜାଣି ଡାକୁଅଛି ଆରେ ମାଟିର ପତଙ୍ଗମ । ଉର୍ବର ତୋର ପ୍ରାଣ,

ଯନ୍ତପୁରୀର ଇୟାତ ପରି ହୋଇ ଯାଇଅଛି ଟାଣ । ଯନ୍ତତଳେ ତ ପରାଣ ନାହିଁରେ ମରଣର ତହିଁ ଘର ଦିନ ରାତି ତହୁଁ ଚିତାର କୁହେଳି ହେଉଅଛି ଉତ୍ଥଳ । ଆଗାମୀ ଯୁଗର ଦ୍ରଷ୍ଟା ମୁଁ ଆଜି ଡାକୁଅଛି ଏଇ କୂଳେ ପତଙ୍ଗ ପରି ଝାସ ଦେ ନାହିଁ ଦେ ନାହିଁ ତା'ର ମୂଳେ । ମାଟିର ଅଙ୍କେ ଜନ୍ମ ପାଇଚୁ ଝରରେ ତାହାରି ପରେ ମାଟିର ବକ୍ଷେ ଜନ୍ମ ଲଭିବୁ ନବ ଜନ୍ମାନ୍ତରେ । ଫେରିଆ ପୂରୁବ ପଥେ,

ଅକାରଣେ ଆଉ ଧୂଆଁ ହ ନାହିଁ ଯନ୍ତ୍ର– ଧୂଆଁର ସାଥେ ।

ସୂଚନା :

- ମୋହିତ ମୁଗ୍ଧ ନଭ - ଆକାଶ – ଦୁର୍ଗମ ଗହନ ବହି – ନିଆଁ - ଶିବ, ଭୟଙ୍କର ରୁଦ୍ର ଜୀବନଧାତ୍ରୀ - ଜୀବନର ସେବାକାରୀ ଦାନବ - ରାକ୍ଷସ - ଊର୍ଦ୍ଦ୍ମମୁଖରେ ଉତ୍ତାନେ ଭୀମ – ଭୟଙ୍କର ବିପୁଳ - ପ୍ରଚୁର, ମହତ, ଗଭୀର ଭୈରବ - ଭୀଷଣ - ପ୍ରତିପାଳିତ, ହୃଷ୍ଟପୁଷ୍ଟ ପୁଷ୍ଟ ରବ – ଶବ୍ଦ - ଧୂଆଁ ଅଂଗ – ଶରୀର ଧୂମ - ଦୀର୍ଘ ନିଃଶ୍ୱାସ ଉଚ୍ଛାସ ବଣ୍ଡି – ରଙ୍ଗ

ଚିତା	– ମଶାଣି ଚୁଲାରେ ସଜିତ କରି	ଛଇଳ	– ରସିକ
	ରଖାଯାଇଥିବା କାଠ, ଯାହା	ଚପଳ	– ଅସ୍ଥିର
	0.011.01.00.01.01.01.01.01.01.01.01.01.0	0°0m'	- 건빛정
	ଉପରେ ମୃତ ଶରୀରକୁ ଶୁଆଇ	ସ୍ନିଗଧ	- ଆନନ୍ଦଦାୟକ, ଚିକ୍କଣ
	ଦାହ କରାଯାଏ ।	ଛଇ	– ଭଙ୍ଗୀ
ରୁଷ–	- କର୍କଶ, ଶୂଷ		
Olivo	વાવાળ, ગૂંજા	ଗୋଷ ବିହାରୀ	– ଗୋଠରେ ବୁଲୁଥିବା
ଉରସ	– ବକ୍ଷ, ଛାତି	\ I10	0010 0 0 0
		ଧୀର	– ଗୟୀର, ପତ୍ତିତ
ଜାତକ	– ଜନ୍ମପତ୍ରିକା	ଧେନୁ	– ଗାଈ
ସୁରଭି	– ସୁଗନ୍ଧ ଯୁକ୍ତ	~	Sila.
20.00	2014 929	ମୂର୍ଚ୍ଛିତ	– ଆରୋହଣ ଅବରୋହଣ ସ୍ୱର
ଉଲ୍ଲାସ	– ଆନନ୍ଦ		ବା ମୂର୍ଚ୍ଛନା
ବିଭା	- ଦୀପ୍ତି, ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ		-1. 2
<i>P</i> ,@{	- ଝାପ୍ତ, ଷୋଦ୍ଧୟୀ	ସନ୍ତକ	– ସ୍ମାରକ ବସ୍ତୁ
ପକ୍	– ପାଚିଲା	aoæa	COC
•		ପତଙ୍ଗମ	– ପତଙ୍ଗ
ସ୍କନ୍ଦ	– ସ୍କନ୍ଦନ	କୁହେଳି	– କୁହୁଡ଼ି
ଅମିୟ	– ଅମୃତ, ସ୍ୱାଦିଷ୍ଟ		aa.
CI III	બદ્ધાં ધાયલ	ଉତ୍ଥଳ	– ଉଛୁଳା
ମୋହ	– ଆସକ୍ତି	ONI	CA COMAICO
		ଦ୍ରଷ୍ଟା	– ଯେ ଦେଖିପାରେ

ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ ଉଉରମୂଳକ:

୧. ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦ ବାଛି, ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର । ମୁଁ ମୋ ମା' ଓ ମାଟିକୁ ବହୁତ ଭଲ ପାଏ । ଉଭୟଙ୍କର ______ ରେ ମୋର ଶରୀର _____ ହୋଇଛି । ସେମାନଙ୍କ _____ ଅତୁଳନୀୟ । ସେମାନଙ୍କର ସହନଶୀଳତା ମତେ _____ କରେ । ସେମାନଙ୍କର _____ ଛବି ମୋ ହୃଦୟରେ ସାଇତି ହୋଇ ରହିଛି । (ମନଲୋଭା, ଅବଦାନ, ସ୍ୱେହ, ପୁଷ୍ଟ, ମୁଗ୍ଧ, ମଳିନ)

- ୨. କବିତାନୁସରଣରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖ ।
 - (କ) ମାଟି ଆମ ସମୟଙ୍କୁ ଜନ୍ନ ଦେଇଛି ।
 - (ଖ) ଯନ୍ତ ସଭ୍ୟତା ମଣିଷଙ୍କୁ କୃଷିପ୍ରତି ଅମନଯୋଗୀ କରିଛି ।
 - (ଗ) ଗାଁର ବୋହୂମାନେ ପାଣି ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣିବା ଛଇ ବେଶ୍ ଆନନ୍ଦଦାୟକ ।
 - (ଘ) ପଉଷ ମାସରେ ପ୍ରଚୁର ଆଖୁରସ ମିଳେ ।
 - (ଙ) ମଣିଷର ଆଗାମୀ ଜୀବନ ସରଳ ନୁହେଁ ବୋଲି କବି କହିଛନ୍ତି ।
 - (ଚ) ଗୋପାଳ ପୁଅ ଧୀରେ ଧୀରେ ବଂଶୀ ବଜାଉଥାଏ ।
 - (ଛ) ଯନ୍ତ୍ରଶାଳାକୁ କବି ଚିତା ସହିତ ତୁଳନା କରିଛନ୍ତି ।
- ୩. 'ଗୋଷ-ବିହାରୀ ଧେନୁ' ଏହି ଶବ୍ଦପୁଞ୍ଜର ଚାରିଗୋଟି ଅର୍ଥ ନିମୁରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଠିକ୍ ଅର୍ଥଟିକୁ ବାଛ ।
 - (କ) ଶ୍ରୀକୃଷଙ୍କ ଗାଈ
 - (ଖ) ଗୋଠରୁ ଫେରୁଥିବା ଗାଈ
 - (ଗ) ଗୋଠରେ ବିଚରଣ କରୁଥିବା ଗାଈ
 - (ଘ) ଗୋଠରୁ ଚୋରି ହୋଇଯାଇଥିବା ଗାଈ
- ୪. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଗଦ୍ୟ ରୂପ ଲେଖ । ପଉଷ, ମଉଛବ, ସେନେହ, ସୁରୁତି, ଚକ୍ଷେ, ପରାଣେ
- %. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ସାର୍ଥକବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କର ।ସନ୍ତକ, ରୁକ୍ଷ, ମୋହାଛ୍ଟନ୍ନ, ବିପୁଳ, ରୁଦ୍ର
- ୬. 'କ' ଷୟର ଶବ୍ଦ ସହିତ 'ଖ' ଷୟର ଯଥାଯଥ ଶବ୍ଦ ବାଛି ସଂଯୋଗ କର ।

'କ' ସ୍ତୟ	'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭ
ଆଗାମୀ	ଶିଖା
ମାଟିର	ଫଉଜ
ବହ୍ନି	ଯୁଗ
ଲୁହାର	କୁହେଳି
ଚିତାର	ପତଙ୍ଗମ
יסויטיס'	ମନ୍ଦ୍ରନ୍ଧାଧ

- ୭. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ଲେଖ । ଦାନବ, ନଭ, ମଣିଷ, ଚକ୍ଷୁ, ଧେନୁ
- ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶବ୍ଦକୁ ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅର୍ଥରେ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖ । ବର୍ଣ୍ଣ, ଜୀବନ, ବାସ, ବନ, ଅଙ୍କ
- ୯. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଇ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କର । ପୁର- ପୂର, ପୁଷ୍ଟ-ପୂଷ୍ଟ, ଶମ-ସମ, ଜାତ-ଯାତ

କ୍ଷୁଦ୍ର ଉଉରମୂଳକ:

- ୧୦. ଆଧୁନିକ ମଣିଷ କ'ଣ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରିବାର ଶକ୍ତି ହରାଇ ବସିଛି ବୋଲି କବି ଆଶଙ୍କା କରିଛନ୍ତି ?
- ୧୧. ରୁଦ୍ର ଦାନବ ରୂପେ କବି କାହାକୁ ବିବେଚନା କରିଛନ୍ତି ?
- ୧୨. 'ଲୁହାର ଫଉଜ' ବୋଲି କାହାକୁ କୁହାଯାଇଛି ?
- ୧୩. କଳକାରଖାନା ଆକାଶକୁ କ'ଶ ଛାଡୁଛନ୍ତି ?
- ୧୪. 'ବହୁଶିଖା ଜଳୁଛି' କହିବା ଦ୍ୱାରା କବି କ'ଣ ସ୍ତନା ଦେଉଛନ୍ତି ?
- ୧୫. 'ମଳିନା ଏ ମାଟି' କହିବାରେ କବିଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ?
- ୧୬. କବି ମାଟିକୁ କାହା ସହିତ ତୁଳନା କରିଛନ୍ତି ?
- ୧୭. ମାଟି କିପରି ପଡିଛି ବୋଲି କବି କହିଛନ୍ତି ?
- ୧୮. ମଣିଷ ସମାଜକୁ ଅକୁଣ୍ଠିତ ମନରେ ମାଟି କ'ଣ ଦାନ କରୁଛି ?
- ୧୯. ମଣିଷ କ'ଣ ଭୁଲି ଯାଉଛି ବୋଲି କବି ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି ?
- ୨୦. କବି 'ଚିତା' ସହିତ କାହାକୁ ତୁଳନା କରିଛନ୍ତି ?
- ୨ ୧. ଆଗାମୀ ଦିନକୁ ମଣିଷ କିପରି ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରୁଛି ବୋଲି କବି କହିଛନ୍ତି ?
- ୨ ୨ . କମିର ବାସନା ମଣିଷ ମନରେ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରଦାନ କରିପାରୁନାହିଁ କାହିଁକି ?
- ୨୩. ମଣିଷର ମାନସ ପଟରେ କ୍ଷଣିକ ପାଇଁ କେଉଁ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍ଭାସିତ ହେଉନାହିଁ ବୋଲି କବି ପ୍ରଶ୍ନ କରିଛନ୍ତି ?
- ୨୪. ପଉଷ ମାସର ଅମିୟ ବୋଲି କବି କାହାକୁ କହିଛନ୍ତି ?
- ୨୫. ତଇଲାରେ କପା ଫୁଟିବାର ଦୃଶ୍ୟକୁ କବି କାହା ସହିତ ତୁଳନା କରିଛନ୍ତି ?
- ୨୬. ପଲ୍ଲୀର କେଉଁ ଦୃଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମଣିଷର ମନେ ପଡୁନାହିଁ ବୋଲି କବି ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି ?
- ୨୭. ମଣିଷର ସନ୍ତକ ଭାବରେ କବି କାହାକୁ ବିବେଚନା କରିଛନ୍ତି ?

- ୨୮. କବି କେଉଁ ଭାବରେ ଯନ୍ତ୍ରକୁ ଅଭିହିତ କରିଛନ୍ତି ?
- ୨୯. ଆଗାମୀ ଯୁଗର ଦ୍ରଷ୍ଟା ଭାବରେ କବି ମଣିଷ ସମାଜକୁ କି ଆହ୍ଲାନ ଦେଇଛନ୍ତି ?

ସପ୍ରସଙ୍ଗ ସରଳାର୍ଥ ଲେଖ :

- ୩୦. ମଥା ତୋଳି ସେଇ ଯନ୍ତ୍ର ଯେ ସଦା ରୁଦ୍ର ଦାନବ ପରି ଛିଡ଼ା ହୋଇଅଛି ଚାରିପାଶେ ତା'ର ଲୁହାର ଫଉଜ ଧରି ।
- ୩୧. ବିପୁଳ ଏହାରି ଷ୍ଟନ୍ୟଦାନେରେ ବିପୁଳ ଏହାରି ସ୍ନେହେ ପୃଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଅଙ୍ଗ ତୋହର ବର୍ଣ୍ଣ ଫୁଟିଚି ଦେହେ ।
- ୩୨. ସରଳ ତୋହର କାଲିର ଜୀବନ ଭାବୂଅଛୁ କିରେ ସତେ ଦୟାକରି ଟିକେ ଆଣୁଅଛୁ କିରେ ତୋହର ସ୍ୱରୁତି ପଥେ ।
- ୩୩. ଲଙ୍ଗଳ ଆଜି ଡାକୁଅଛି ତତେ ତୋର ସନ୍ତକ ସମ ମଙ୍ଗଳ ଜାଣି ଡାକୁଅଛି ଆରେ ମାଟିର ପତଙ୍ଗମ ।
- ୩୪. ଯନ୍ତ ତଳେ ତ ପରାଣ ନାହିଁରେ ମରଣର ତହିଁ ଘର ଦିନ ରାତି ତହୁଁ ଚିତାର କୁହେଳି ହେଉଅଛି ଉତ୍ଥଳ ।

ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତରମୂଳକ:

- ୩୫. 'ମାଟିର ମଣିଷ' କବିତା ଅନୁସରଣରେ ପଲ୍ଲୀର ବିଭିନ୍ନ ଦୃଶ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନ କର ।
- ୩୬. କବି ରାଧାମୋହନ ଗଡ଼ନାୟକ ଜଣେ ଆଗାମୀ ଯୁଗର ଦ୍ରଷ୍ଟା- ପ୍ରମାଣ କର ।
- ୩୭. ଯନ୍ତକୁ ଭରସାକରି ଆଧୁନିକ ମଣିଷ ଯନ୍ତ ପାଲଟି ଯାଇଛି ପଠିତ କବିତା ଅନୁସରଣରେ ଏହାର ସତ୍ୟତା ପ୍ରତିପାଦନ କର ।
- ୩୮. ମଣିଷ ମାଟିକୁ ଭୁଲି ନିଜର ଧ୍ୱଂସକୁ ନିମନ୍ତଣ କରୁଛି ବୋଲି କବି କାହିଁକି କହିଛନ୍ତି ?
- ୩୯. ସହରରେ ରହିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଥିବା ତୁମର ବନ୍ଧୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଲ୍ଲୀର ଉପାଦେୟତା ସଂପର୍କରେ ପତ୍ରଟିଏ ଲେଖ ।

ତୁମପାଇଁ କାମ :

- ୪୦. ରାଧାମୋହନ ଗଡ଼ନାୟକଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୃତି ଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ ।
- ୪ ୧. ପଲ୍ଲୀର ଦୃଶ୍ୟ ବର୍ତ୍ତନା ଥିବା ପଦଗୁଡ଼ିକ ଟିପାଖାତାରେ ଟିପି ରଖ ।

